פרי הארץ — שופטים

על מאמ' רז"ל באזהרת משוח מלחמה וסדרו מי הוא אשר בנה אשר נטע אשר ארס ואח"כ מי האיש הירא כו' וארז"ל למדה תורה ד"א בתחלה יבנה בית כו' כסדר ועל הירא וכו' ארז"ל הירא מעבירות שבידו פתח הרב בפרש' שופטים ושוטרים וכו' עד לשבטיך והנה ע"ד מאמרם ז"ל ותמיהתם על חסידים הראשונים באמרם דאלו בשני דרב יהודא כולי תנויי בסדר נזיקין הוה ואי הוה שליף חד מסאני אתי מטרא ואנן תנינן יג' מתיבתא בעוקצין וכו' ומשני ראשונים הוו מסרי נפשייהו על קדושת ה' ובכדי לבאר מאמר זה נקדים לבאר מאמר הגר שבא להתגייר לפני הלל ע"מ שילמדהו כל התורה כולה על רגל א' ולימדו מה דסני לך לחברך לא תעביד והענין הוא שהגר שבא להתגייר חפץ בהצדקו שיהי' לו העמדה וקיום באחת שהיא איזה אמונה חזקה לא יפול הנופל ממנה ואדרבה יתחזק להיות מטפס ועולה כי האמונה חזקה נק' רגל ונק' אחת כמבואר במ"א ומפני יראתו שלא ירד מטה מטה לפעמים ע"י נסיונות ומאורעים בקש זאת והשיב לו כזאת הנה כללא דמלתא שאין שום אפשרות התחלת אפס קצהו של עבודתו ית' אם לא באמונתו אמונ' אומן פי' שמיעט נקודת אמונתו בו ית' ג"כ מאתו ית' כי הוא הנותן לו לב לדעת ועינים לראות ואזני' לשמוע כמאמר החרשים שמעו והעורים הביטו כו' ונתתי לכם לב בשר וגו' ואם ארז"ל הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים לא אמרו רק על אתערותא דלתתא לבד בכדי שיוכל לחול עליו אתערותא דלעילא משו' דברכתא דלעילא לא שריא על אתר ריקניא כמאמר אליהו מה יש לך בבית כו' אבל אלמלא הקב"ה עוזרו לא יכול לו וכמאמ' פתחו לי כחודו של מחט אני אפתח לכם כו' כי באתערותא דלתתא ארובות השמים נפתחים בפרץ מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה כל חד לפום שיעורא דליה ולאו כל אפי שוין וא"ת וכי משוא פנים יש בדבר הן הם הדברים שהוא מופלא ומכוסה ממך וכבשים ללבושך בהדי כבשא דרחמנא מי יודע רוח בני האדם העולי' למעל' קל כנשר ורוח האדם ובהמה היורד למטה בעמקי הקליפו' ר"ל או אולי שעונך גרמו לו וחטאתך מנעו הטוב ממנו מפני היות כל ישראל ערבי' ומעורבים נפש א' ממש בשורשם או רובי הנסיונות והוא מסיבות מתהפך ואל תדין את חבירך עד שתגיע למקומו או אולי במקום שהוא עומד אפי' צדיק גמור לא היה יכול לעמוד באמונתו והי' רק רע הרבה יותר ממנו וא"ת למה השליכו ה' מעל פניו למקום הקליפו' ונסיונות אלו כבשא דרחמנא הוא ורוצה בהתגלות אלהותו גם שם ולקדש שמו ברבים שהם הקליפות משא"כ אתה לא כן ה' אלהיך עמך נתן לך רחמים אהבתו ויראתו על פניך עיקר ושורש הכל שאין ביכולת האדם בעצמו לעשות שום מעשה וחשבון מצות ומע"ט ולהדבק בדרכי ה' ית' כ"א ע"י ית' הבורא מאורי האש אהבתו ויראתו על פניו ואם כה יאמר לא חפצתי בך כל אילי נביות לא יועילו לו לקדש עצמו וכי מה יועיל גבר עם אל אם יצדק מה יפעל לו ובאיז' אופן תחול עליו קדושת ה' ודביקתו אין זה כ"א רחמיו על כל מעשיו וחסד אל כמאמ' ולך ה' חסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו לכן לא תכון העבוד' לאלהים כ"א אחרי סדור שבחו של מקום

והסתכלות זכרון מיעוט ערך עצמו ועומק שפלותו איך האדם קרוץ מחומר גשם עכור עפר מן האדמה בעיניו לא יראה ובאזניו לא ישמע ובלבו לא ובין כ"א אלהים עשה היום הנוטע אוזן הלא ישמע אם יוצר עין הלא יביט וכו' ואין כחו בפיו לדבר כ"א בדבר ה' למאמ' אדני שפתי תפתח גם אהבתו גם יראתו הלא ה' זו כי מי הוא האוהב אם לא חי ה' המתפשט בנפשו ואת מי אוהב לה' ומה היא האהבה הלא היא המוחצבת מעצמות אלהות המתפשט ומתקשר ומתאחד בעולם השפל ומתצמצם בעולם קטן הוא האדם ובכל מקום שהוא עומד בתוכו יתברך.

(חסר כאן)